

KRONIEK.

De Verkeerde Weg.

»Namens het Bestuur heb ik de eer U in kennis te stellen met de oprichting der Vereeniging van Nederlandsche Spoorwegtandartsen.«

Aldus de aanhef van een brief, welker verdere inhoud men onder de berichten in dit nummer kan vinden.

Wij wenschen de stichters van deze nieuwste tandheeskundige »organisatie« géén geluk met hun werk.

Niet uit minder vriendelijke gezindheid jegens de collega's, die zich aan het hoofd stelden van dit jongste beweginkje. Nadrukkelijk verzoeken wij hen in aanhalingsteekens en verkleinwoorden slechts de ons onontbeerlijke hulpmiddelen te zien ter teekening van hun bedrijf, dat we klein vinden en misplaatst.

Wat we zullen motiveeren.

Het is nog maar sinds heel kort, dat de tandheeskundigen zich als corporatie zijn gaan bewegen op het gebied, dat als tegenstelling met het wetenschappelijke, toch wel dat der vakvereeniging genoemd mag worden. Met meer aanvankelijk succes dan velen hadden durven hopen, stichtten zij hunne »Maatschappij«, die uitsluitend hunne *sociale* belangen zal behartigen.

Volmondig stemmen wij toe, dat de Maatschappij nog niet dát presteert, wat men in de toekomst terecht van haar zal mogen eischen. Aan den anderen kant meenen we toch ook vooral van wetenschappelijke menschen, die het terrein van het vakvereeningswezen gaan betreden, te mogen verwachten dat zij zich hier niet aan al te ruwe empirie zullen te buiten gaan.

Boven dat stadium moet de wetenschappelijke tandheeskunde uit, voor zoover zulks mogelijk is, en de tandheeskundige vakvereeniging behoeft er niet in te vervallen. Zij

behoeft dit niet te doen, omdat anderen vóór ons de voor hen historische noodzakelijke fouten al hebben gemaakt.

We zullen toch zeker niet te verblind zijn door een soort van standsvooroordeel om iets te willen leeren van de arbeiders-vereeningen?

Welnu, daar heeft men reeds lang leeren inzien, dat kracht gezocht moet worden in het samenbrengen van allen, die gelijksoortig of verwant werk verrichten in één sterk gecentraliseerde organisatie. De tijd is er geweest, dat men in de metaalindustrie afzonderlijke clubjes kende van vormers, modelmakers, ijzergieters, kopergieters, puddelers, staal-smelters, monteurs, fitters, bankwerkers, vuurwerkers, enz, enz. Bij de spoorwegen heeft men, vergissen wij ons niet, drie en zestig categorische vereeningen geteld. De spoorweg-artsen zouden de vier en zestigste en de tandartsen de vijf en zestigste gevormd hebben.

Thans kent men als vakvereeningensmensen slechts »metaalbewerkers«. De groepjes der spoorwegen versmelten meer en meer tot inderdaad machtige bonden, die hun leden bij tienduizenden gaan tellen. Dezer dagen kwam een fusie tot stand tusschen »algemeene« rijks-, provinciale-, en gemeenteamttenaren met post- en telegraafpersoneel, belastingkorniezen enz.

Consolidatie is aan de orde van den dag. De ervaring heeft geleerd, dat het willen behartigen van particuliere belangen in categorie-vereeningetjes tot mislukking *moet* leiden en zeker tot schade is voor de belangen der geheele groep.

Dit is intusschen geen dogma, waarvan men de waarheid eens en voor altijd heeft te aanvaarden. Toets gerust elk bijzonder geval aan de algemeene stelling en doe zoo met het Uwe, geachte collega's, die gedurende een deel van Uw tijd, (het kleinste deel voor de meesten Uwer) spoorwegmensen behandelt.

Gij wilt, blijkens Uwe doelstelling,

1e. De stoffelijke belangen en de maatschappelijke belangen Uwer leden behartigen.

2e. De belangen voorstaan der aan de spoorwegmaatschappijen verbonden zieken, en ondersteuningsfondsen door:

- a. te zorgen, dat de leden dier fondsen op de beste wijze voorzien worden van tandheelkundige hulp;
- b. toezicht te houden op de daarop betrekking hebbende bepalingen in bestaande en te maken reglementen.«

Uwe belangen behartigen, wil zeggen ze verdedigen, als het iets méér wil zeggen dan het schrijven van deftige brieven. *Zorgen*, dat de leden der fondsen op *de beste wijze* worden voorzien van tandheelkundige hulp sluit toch zeker ook in zich dat gij Uw macht, Uw overwicht in dezen wilt laten gelden. En met toezicht houden op reglementen enz. bedoelt ge toch iets meer dan toezien, maar ook het afkeuren van slechte bepalingen en het desnoods *afdwingen* van betere.

Wie zijn degenen tegen wie ge Uw belangen zult moeten verdedigen? Op wie zult ge Uw overwicht laten gelden?

Wie zult *gij* iets afdwingen, als het moet?

Wat is Uw macht? Is ze inderdaad van eenige beteekenis als er ooit een conflict mocht ontstaan? Of nog liever, is ze zóódanig, dat louter haar bestaan preventief werkt, dat men graag met U onderhandelt maar hoogst ongaarne met U vecht?

Vrienden, wat gaat ge doen? Wát zijt ge, spoorwegambtenaren of tandartsen? In het eerste geval zoudt ge hooren bij de Nederlandsche Vereeniging van Spoorwegpersoneel, in het laatste hoort ge bij óns. En wij weten immers, dat ge bij ons hoort, niet alleen als persoonlijk lid, *maar met al de sociale belangen, die uit Uw tandartsschap voortvloeien!*

Het hoofdbestuur der Maatschappij wist van Uwe plannen niets. De te Rotterdam aangenomen motie, dat geen tandarts contracten, met ziekenfondsen zal afsluiten of vernieuwen zonder advies van het H. B., had, breed opgevat, U een aanwijzing kunnen zijn voor den te volgen weg.

Gij kunt dien nóg inslaan. Stuurt Uwe statuten *niet* weg ter goedkeuring maar treedt in overleg met de leiders van Uw Maatschappij.